

УДК 37.091.3:001.895]:37.014.6
<https://doi.org/10.28925/2312-5829/2025.1.7>

Людмила ХОРУЖА,

завідувачка кафедри освітології та психолого-педагогічних наук
Факультету педагогічної освіти
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка,
докторка педагогічних наук, професорка,
б-р. І. Шамо, 18/2,
м. Київ, Україна

<https://orcid.org/0000-0003-4405-4847>
l.khoruzha@kubg.edu.ua

ІННОВАЦІЙНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЯК ОСНОВА АКАДЕМІЧНОГО УСПІХУ СТУДЕНТІВ

У статті розкрито сутність феномену інноваційності в професійній діяльності викладача як інструмента підвищення якості освіти, успішності її здобувачів. Зазначається, що інноваційність в освіті має системний і комплексний характер та здатна чинити розвивальну дію в індивідуальному, інституційному й соціальному аспектах. Індикатором такої дії є академічний успіх студентів. Зроблено висновок про те, що інноваційність професійної діяльності викладача є не тільки контекстом, а й певним ресурсом особистісно-професійного розвитку студентів, запорукою їхнього академічного успіху. У науковому дослідженні академічний успіх розглядається як цілісне, багатокомпонентне утворення і не зводиться до характеристики лише високих результатів навчання здобувачів освіти. Графічно представлено взаємозв'язок інноваційності та груп факторів, які впливають на формування академічного успіху студентів. Ключові слова: інноваційність, інноваційність професійної діяльності викладач, академічний успіх студентів, ідентифікація інновацій, фактори впливу на академічний успіх.

© Хоружа Л., 2025

Суспільні трансформації та їхня швидкоплинність безпосередньо впливають на діяльність усіх соціальних сфер суспільства, насамперед освіти. Її зміст, методи та технології навчання мають не тільки відображати поточну ситуацію, а й випереджати виникнення деяких процесів і явищ, бути спрямовані на майбутнє. В цьому контексті останнім часом актуалізується проблема інноваційності в освіті та професійній діяльності педагогів, яка виходить на рівень конкретної педагогічної ідеології. Прийняття цієї ідеології фахівцями у галузі освіти впливає не тільки на підвищення її якості, а й дає їм змогу адекватно сприймати зміни і суспільні трансформації, які стали невідворотними, а також бути готовими до особистісних та соціальних змін. На підтвердження зазначеного слушними є міркування відомого американського соціолога і футуролога Е. Тоффлера, які знайшли відображення

у його книзі «Шок майбутнього». В умовах швидких змін вчений актуалізує проблему адаптації до нового, попередження конфліктів, які виникають у зв'язку з невідворотними викликами в усіх сферах життя (Тоффлер, 1970). Можна пропонувати багато різних стратегій розвитку готовності освітян до прийняття цих змін, а саме психологічних, цифрових, педагогічних, соціальних тощо. Однак саме інноваційний тип мислення, побудова професійної діяльності освітян на засадах інноваційності дає змогу прогнозувати такі зміни й виклики, впроваджувати нововведення в практику, створювати сприятливе середовище для розвитку і саморозвитку усіх суб'єктів освітнього процесу, необхідні умови для ефективного та успішного навчання студентів.

Метою статті є здійснення аналізу ролі й місця інноваційності професійної діяльності викладача у формуванні академічного успіху студентів, ви-

значення відповідних ідентифікаторів інноваційності освітньої діяльності.

Методологія. У дослідженні використано комплекс загальнонаукових теоретичних методів, а саме: аналізу, синтезу, класифікації, узагальнення, для опрацювання психолого-педагогічних праць вітчизняних та зарубіжних дослідників. Наукова розвідка будувалась на комплексі методологічних підходів: системний, компетентнісний, середовищний, інноваційний, особистісний, і спиралась на загальнотеоретичні та методологічні положення педагогіки і психології щодо інновацій в освіті, професійного розвитку, неперервної освіти, саморозвитку і самовизначення особистості.

Результати дослідження. Останнім часом феномен інноваційності став предметом дослідження багатьох учених різних галузей знань. Серед українських дослідників цієї проблематики в освітній галузі відомими є праці В. Кременя, М. Братко, І. Дичківської, О. Дубасенюк, В. Желанової, О. Савченко, П. Сауха, С. Сисоевої, Л. Буркової, Л. Козак, О. Цюняк та інших. Серед зарубіжних учених цим питанням займалися К. Ангеловські, Е. Брансуїк, К. Дурай-Новакова, Е. Роджерс, Р. Шульц та інші.

Наприклад, у роботах академіка П. Сауха зазначається, що в умовах педагогічного процесу інновація означає введення нового у цілі, зміст, методи і форми навчання та виховання, організацію спільної діяльності викладача і студентів. Інновація є суттєвим діяльним елементом розвитку освіти (Саух, 2011, с. 73).

У роботах української дослідниці О. Дубасенюк йдеться про те, що інновація має інтегральний характер, а саме інноваційний процес, інноваційна діяльність, інноваційний потенціал, інноваційне середовище (Дубасенюк, 2014, с. 13).

Узагальнюючи напрацювання учених, різні підходи до феномену інноваційності, дослідниками Київського столичного університету імені Бориса Грінченка підготовлено колективну монографію з цієї проблематики (Хоружа, 2024).

Польська вчена К. Дурай-Новакова звертає увагу на такі аспекти інноваційності, як відкритість до нового, творчість рішень і застосування їх на практиці. Важливим є визначення нових цілей, змісту, методів роботи та організаційних форм (Duraj-Nowakowa, 201, р. 25–37). Отже, узагальнюючи різні позиції вчених щодо сутності педагогічних інновацій, можна зазначити, що усі вони єдині щодо змісту цього феномену: створення, поширення і запровадження нових ідей, використання ефективних засобів (нововведень) для розв'язання тих проблем в освіті, які вирішувались інакше в інший спосіб. Інноваційність педагогічної діяльності — це не тільки процес впровадження якогось нововведення, а й уміння виходити за рамки, бачити нові та ефективні рі-

шення, брати на себе відповідальність за їхні результати. Інноваційність професійної діяльності викладачів передбачає не тільки ефективні та нові освітні стратегії: ідеї, підходи, методи, технології, але й комплекс елементів педагогічного процесу, які мають прогресивний початок, спрямований на зміни умов і ситуацій, пов'язаних із завданням навчання та виховання.

Важливим для розуміння природи виникнення педагогічної інновації є певні етапи, які мають відбутися. Як зазначають вчені, перший етап — це пошук відповідної інновації та її впровадження; другий — повторення, розповсюдження інновацій; третій — застосування у професійній діяльності. Слід зазначити, що джерелом інновації є цілеспрямований пошук ідеї з метою розв'язання суперечностей, її освоєння відбувається шляхом апробації у формі педагогічного експерименту або пілотного впровадження (Дубасенюк, 2014, с. 13).

Сьогодні темпи розвитку цифрових технологій, застосування штучного інтелекту змінюють освітній ландшафт, однак не завжди вони засвідчують саме інноваційний характер освітнього процесу. Тому важливою є ідентифікація інновацій, яка може бути здійснена на основі кількох характеристик:

- релятивність (зіставлення існуючих практик з нововведенням);
- рідкісність (визнання унікальності, неповторності нововведення);
- продуктивність (засвідчує результативність нововведення);
- очевидність (не викликає сумнівів, зрозуміла новизна);
- ефективність (досягнення результативності з найменшими затратами);
- цінність (відображає гуманістичну спрямованість нововведення) (Хоружа, 2021, с. 105–106).

Активний пошук викладачами нових інноваційних ідей та їх впровадження у практику для студентів виступає необхідним освітнім контекстом. Адже, наприклад, Т. Герлянд пропонує розглядати термін «контекст» як відображення впливу умов майбутньої професійної діяльності фахівця на сенс його навчальної діяльності, її процес і результат (Герлянд, 2015). Отже, зважаючи на принципи контекстного навчання (педагогічного забезпечення особистісного включення здобувачів освіти в навчальну діяльність; послідовного моделювання стратегій майбутньої професійної діяльності студентів; активного пізнання; проблемності змісту та технологій навчання; поєднання традиційних і нових педагогічних технологій тощо), можна зробити припущення щодо впливу інноваційності педагогічної діяльності викладача як необхідного контексту ефективної професійної підготовки майбутніх фахівців, їхню успішність у навчанні. На думку вітчизняної до-

слідниці І. Дичківської, сучасні інноваційні методи навчання орієнтовані на динамічні зміни в суспільстві. Вони допомагають студентам адаптуватися до нових умов і викликів, що сприяє їхній конкурентоспроможності на ринку праці (Дичківська, 2015).

На підтвердження зазначеного слід звернутися до дослідження, проведеного Bavani S. у приватному університеті в Малайзії, яке довело, що методи навчання мають життєвоважливий вплив на успішність здобувачів освіти (Bavani, 2015).

Фактично інноваційність діяльності викладача виступає не тільки контекстом, а й певним ресурсом особистісно-професійного розвитку і навчання студентів. У наукових розвідках Astin A.W. ще у 1999 р. обґрунтовано одну з педагогічних теорій та здійснено вимірювання щодо якості викладання і кількістю студентів на курсі. Вчений стверджує, що академічний успіх студентів впливає на посилення освітнього середовища закладу освіти загалом (Astin, 1999).

Останнім часом проблема академічного успіху здобувачів освіти стала актуальною і в Україні. Навчання студентів в умовах пандемії COVID-19, повномасштабної війни негативно вплинуло на усі складові їхнього академічного успіху. Цей факт потребує аналізу і пошуку ефективних освітніх практик.

У роботах психологів (Дж. Аткінсон, А. Маслоу) успіх розглядається як прагнення до самореалізації; це певний результат, якого особистість досягла у процесі реалізації цілей і намірів, важливих для її самоефективності та самореалізації. Разом з цим група американських науковців — York T.T., Gibson C., Rankin S. — у 2015 р. визначила академічний успіх як «академічне досягнення, участь в освітньо-цілеспрямованій діяльності, отримання задоволення від набуття бажаних знань, навичок та компетенцій, наполегливість у досягненні результатів навчання та реалізація у професійній сфері» (York, Gibson, Rankin, 2015). Українська дослідниця Цимбалюк С. стверджує, що академічна успішність — важливий фактор блискучого вступу у професійну діяльність, адже це поняття передбачає успішне завершення навчання, отримання компетентностей для подальшого працевлаштування (Цимбалюк, 2023, с. 377). Отже, поняття «академічна успішність» не зводиться тільки до характеристики високих результатів навчання студентів, а є складним, багатокomпонентним за своєю сутністю та включає: високу мотивацію до пізнавальної діяльності та активну участь в ній; академічні досягнення; набуті знання, компетентності, необхідні для майбутньої професійної діяльності. Узагальнюючи зазначене вище, можна класифікувати основні групи факторів, які впливають на академічний успіх студентів, а саме: індивідуальні, соціальні

та інституційні. Кожна з визначених груп чинників грає важливу роль у досягненні успіху в навчанні. Схарактеризуємо кожну з них.

До факторів, які мають індивідуальний вплив на розвиток академічного успіху студентів, насамперед належить позитивна мотивація здобувачів освіти до навчання та обраної майбутньої професії. Мотиви певної діяльності прийнято поділяти на внутрішні, пов'язані з її змістом і процесом виконання, і зовнішні, пов'язані з відносинами особи, що взаємодіє з навколишнім середовищем. Для освітньої діяльності внутрішні мотиви мають ґносеологічну природу і є пізнавальними, а зовнішні — можна поділити на мотиви отримання матеріальної вигоди, досягнення певного статусу в соціумі, схвалення з боку соціуму тощо (Дужич, Мялюк, Марущак, 2023, с. 55). Сукупність внутрішніх і зовнішніх мотивів та їхня інтеграція уможливають трансформацією мотивів із суто освітніх у професійні. Науково доведено, що сильна внутрішня мотивація — один із найважливіших чинників, які впливають на академічну успішність студентів (Козьменко, 2019, с. 125).

Проблему зниження мотивації студентів до навчання останнім часом діагностує чимало психологів та педагогів. Порівняно з початком навчання студентів на першому бакалаврському освітньо-професійному рівні вищої освіти на четвертому курсі їхня мотивація знижується вдвічі, і це стосується не тільки мотивації до навчання, а й майбутньої професійної діяльності. Звичайно, в умовах війни на мотивацію впливає чимало гальмуючих чинників: тривожність, невизначеність, стреси тощо. Однак у дослідженнях Hidayat спільно з іншими вченими зазначається, що на мотивацію та успішність навчальної діяльності студентів впливає: загальна організація освітнього процесу, його матеріально-технічна база, педагогічна майстерність викладачів, використання новітніх методів та технологій (Hayden, 2016). Отже, можна стверджувати, що інноваційність діяльності викладача має значний вплив на формування внутрішніх позитивних мотивів пізнавальної діяльності студентів, а з часом і зовнішніх, пов'язаних з майбутньою професійною діяльністю. Використання інноваційних методів, цифрових ресурсів та інструментів, інтерактивних технологій, таких як групові проекти, дискусії, навчальні квести, активізують участь студентів і стимулюють їхню мотивацію до навчання. Це, своєю чергою, веде до покращення академічних результатів, академічного успіху.

Якщо у закладі вищої освіти панує дух інновацій, а інноваційна діяльність викладачів є основним маркером їхньої професійної діяльності, то формується відповідне інноваційне середовище цього закладу. Як інституційний фактор таке середовище є сприятливим для розвитку академічного успіху студентів, а його центральним еле-

ментом є інтеграція та взаємодія студентів з академічною системою університету, в процесі яких змінюються цілі та інституційні зобов'язання здобувачів освіти. Адже успішність особистості пов'язана безпосередньо з творчістю та творчою атмосферою. В контексті розвитку академічного успіху студентів інноваційному освітньому середовищу університету мають бути притаманні такі ознаки:

- цілісність;
- новаційність;
- динамічність;
- багатовекторність;
- елективність;
- ампліфікації;
- координованість;
- технологічність тощо.

Потужними осередками такого середовища у закладах вищої освіти можуть бути Центри академічного успіху. Такий досвід є в університетах США. Як інституційний підрозділ вони спрямовують свою діяльність на підвищення академічної успішності студентів, поглиблення знань, отримання бажаних компетенцій, необхідних для майбутньої професійної діяльності. Досвід діяльності таких Центрів детально описаний у роботах С. Цимбалюк (Цимбалюк, 2023).

Отже, інституційне інноваційне освітнє середовище, багатокomпонентне, поліфункціональне і різновекторне за характером впливу на усіх суб'єктів освітнього процесу і є ефективним за умови синергетичної взаємодії її складових. Важливою характеристикою такого середовища є його орієнтація на ринок праці, постійне відстеження нових викликів та трендів. Саме

цей аспект дає змогу студентам сприймати свої успіхи у навчанні як перший крок до професійного і кар'єрного зростання, що суттєво впливає на їхній академічний успіх.

Інституційний фактор розвитку академічного успіху студентів безпосередньо пов'язаний із соціальним. В цьому контексті важливою є їхня інтеграція в соціальну систему університету. Це включає активну участь у житті закладу освіти, що розвиває соціально-особистісні якості студентів: лідерство, відповідальність, доброчесність тощо; культуру спілкування, командну взаємодію та інше. Соціальний чинник у сучасних умовах нестабільності має обов'язково передбачати безпеку, емоційну насиченість та благополуччя. Недостатня розвиненість у студентів емоційної сфери, відповідних рис та компетентностей зумовлює невисокий рівень їхніх соціальних зобов'язань щодо цієї системи і зменшує шанси на успіх.

Підбиваючи підсумки зазначеного вище, можна дійти висновку, що на академічний успіх студентів впливають три групи факторів: індивідуальні, соціальні та інституційні, кожний з яких має своє змістове наповнення, що за своєю сутністю має бути інноваційним. Саме інноваційність професійної діяльності викладачів закладів вищої освіти здатна впливати на мотивацію студентів до навчання і майбутньої професійної діяльності; формувати інноваційне середовище закладу освіти; створювати інноваційний соціальний контекст розвитку професійно-особистісних якостей і компетентностей, що за своєю сукупністю складають основу для розвитку академічного успіху студентів. Зазначене можна представити графічно на рис. 1.

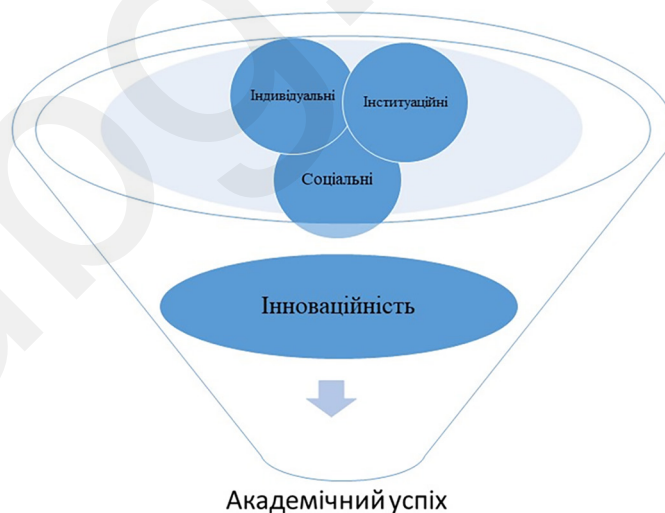

Рис. 1. Взаємозв'язок інноваційності та груп факторів, які впливають на формування академічної успішності студентів

Висновки. Визначено сутнісні ознаки інноваційності, які вирізняють цей феномен серед інших явищ і процесів. Деякі характеристики

інноваційності є її ідентифікаторами. Доведено, що інноваційність педагогічної діяльності викладача виступає необхідним контекстом ефек-

тивної професійної підготовки майбутніх фахівців, який впливає на якість освітнього процесу та академічну успішність студентів. При цьому академічна успішність студентів не зводиться лише до навчальних результатів, а розглядається як складне, багатокомпонентне за своєю сутністю утворення та включає: високу мотивацію до пізнавальної діяльності й активну участь в ній; академічні досягнення; набуті знання, компетентності, необхідні для майбутньої професійної діяльності. Доведено взаємозв'язок інноваційності та груп факторів, які вплива-

ють на формування академічної успішності студентів: індивідуальні, інституційні, соціальні; схарактеризовано місце і роль інноваційності в кожній з цих груп.

Перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження не вичерпує усіх аспектів зазначеної проблеми. Подальші наукові розвідки можуть стосуватися висвітлення практичного досвіду інноваційної діяльності викладача; проведення та аналізу діагностичних процедур, пов'язаних з динамікою розвитку академічного успіху студентів тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Герлянд Т. Особливості впровадження технології контекстного навчання у закладах професійно-технічної освіти. *Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка*. 2015. № 10. С. 84–88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpto_2015_10_13
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. 3-є видання. Київ: Академвидав. 2015. 304 с.
3. Дубасенюк О.А. Інновації в сучасній освіті. *Інновації в освіті: інтеграція науки і практики*: збірник науково-методичних праць. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. С. 12–28.
4. Дужич Н.В., Мялюк О.П., Марущак М.І. Аналіз чинників, які впливають на академічну успішність. *Медична освіта*. 2023. № 3. С. 54–61. <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2023.3.14050>
5. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи: моногр. / за ред. П.Ю. Сауха. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 444 с.
6. Інноваційність розвитку вищої педагогічної освіти: від теорії до практики: кол. моногр. / за заг. ред. Л.Л. Хоружої. Київ: Ліра-К, 2024. 232 с.
7. Козьменко О. Визначення успіху студентів: аналіз термінів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 68, т. 1. С. 73–76. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1386253.pdf>
8. Козьменко О. Сучасні теоретичні погляди на успіх студентів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2019. Вип. 23, т. 2. С. 123–127. URL: https://www.apfn-journal.in.ua/archive/23_2019/part_2/25.pdf
9. Цимбалюк С. Дослідження діяльності центрів академічного успіху (Academic Success Centers). *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 67, т. 2. С. 372–379.
10. Хоружа Л.Л. Соціально-психологічні аспекти переходу педагогічного знання в інновацію. *Освітнологічний дискурс*. 2021. № 4 (35). С. 103–117.
11. Astin A. W. Student Involvement: A developmental theory for higher education. *Journal of College Student Development*. 1999. № 40(5). Pp. 518–529.
12. Bavani S. A. Study to Understand Factors Contributing towards Weak Students' Academic Performances in a Private University in Malaysia / Shanthi Bavani, Puvanesvaran Sanjivee. *XIV International Business and Economy. Conference*. 2015. Pp. 122–124.
13. Burger, A., & Naude, L. Success in Higher Education: Differences between first- and continuous generation students. *Social Psychology of Education*. 2019. 22(5). 1059–1083 pp. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11218-019-09513-6>
14. Duraj-Nowakowa K. Innowacje nauczycieli jako liderów organizacji i zarządzania praktyką pedagogiczną. *Innowacyjność w praktyce pedagogicznej*. Tom I. Teoria i praktyka (redakcją U. Szusćik, R. Raszki.: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego. 2017. 25–37 s. S. 188.
15. Hayden, L. J., Jeong, S. Y., & Norton, C. A. An Analysis of Factors Affecting Mature Age Students' Academic Success in Undergraduate Nursing Programs: A Critical Literature Review. *Int. J. Nurs. Educ. Scholarsh.* 2016. 13(1). 127–138 pp. DOI: <https://doi.org/10.1515/ijnes-2015-0086>
16. Lancia, L., Petrucci, C., Giorgi, F., Dante, A., & Cifone, M. G. (2013). Academic Success or Failure in Nursing Students: Results of a retrospective observation study. *Nurse Education Today*. Pp. 23–28. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2013.05.001>
17. Saud, Wafa (2021). Success Factors at University from Students' Perspective. *Technium Social Sciences Journal*, 16, Pp. 52–61. Retrieved from: www.techniumscience.com URL: https://www.researchgate.net/publication/349223588_Success_factors_at_university_from_students_perspective DOI: <https://doi.org/10.47577/tssj.v16i1.2359>
18. Toffler A. Future Shock. New York: Random House. 1970. 505 p.
19. Why I'm bored in learning? Exploration of students' academic motivation / H. G. Hidajat F., Hanurawan T., Chusniyah H., & Rahmawati. *International Journal of Instruction*. 2020. Vol. 13(3). Pp. 119–136.
20. York T. T., Gibson C., & Rankin S. Defining and Measuring Academic Success. *Practical Assessment, Research & Evaluation*. 2015. № 20(5). Pp. 1–20.

REFERENCES

- Herliand, T. M. (2015). Osoblyvosti vprovadzhennia tekhnolohii kontekstnoho navchannia u zakladakh profesiino-tekhnicnoi osvity [Features of Implementing Contextual Learning Technology in Vocational Education Institutions]. *Naukovyi visnyk Instytutu profesiino-tekhnicnoi osvity NAPN Ukrainy, Profesiina pedahohika*, 2015, № 10, pp. 84–88 [in Ukrainian].
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpto_2015_10_13
- Dychkivska, I. M. (2015). *Innovatsiini pedahohichni tekhnolohii [Innovative Pedagogical Technologies]*. 3-e vydannia, K.: Akademvydav, 304 p. [in Ukrainian].
- Dubaseniuk, O. A. (2014). Innovatsii v suchasni osviti [Innovations in Modern Education]. *Innovatsii v osviti: intehratsiia nauky i praktyky: zbirnyk naukovo-metodychnykh prats*, Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I. Franka, pp. 12–28 [in Ukrainian].
- Duzhych, N. V., Mialiuk, O. P., Marushchak, M. I. (2023). Analiz chynnykiv, yaki vplyvaiut na akademichnu uspishnist [Analysis of Factors Affecting Academic Success]. *Medychna osvita / Medical Education*, 2023, (3), 54–61 [in Ukrainian]
<https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2023.3.14050>
- Innovatsii u vyshchii osviti: problemy, dosvid, perspektyvy. (2011). [Innovations in Higher Education: Problems, experiences, prospects]. Monograph, Ed. P. Yu. Saukh, Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. Ivana Franka, 444 p. [in Ukrainian].
- Innovatsiini rozvytku vyshchoi pedahohichnoi osvity: vid teorii do praktyky (2024). [Innovation in the Development of Higher Pedagogical Education: From theory to practice]. Collective monograph, Ed. L. L. Khoruzha, Kyiv: Vydavnytstvo Lira-K, 232 p. [in Ukrainian].
- Kozmenko, O. (2020). Vyznachennia uspikhu studentiv: analiz terminiv [Student Success Defininig: Analysis of terms]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*, 2020, № 68, T. 1, pp. 73–76 [in Ukrainian].
<https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewById/1386253.pdf>
- Kozmenko, O. (2019). Suchasni teoretychni pohliady na uspikh studentiv [Contemporary Theoretical Perspectives on Student Success.] *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*, Vyp. 23, Tom 2, pp. 123–127 [in Ukrainian].
https://www.aphn-journal.in.ua/archive/23_2019/part_2/25.pdf
- Tsybaliuk, S. (2023). Doslidzhennia diialnosti tsentriv akademichnoho uspikhu [Research on the Activities of Academic Success Centers]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*, Vyp. 67, Tom 2, pp. 372–379 [in Ukrainian].
- Khoruzha, L. L. (2021). Sotsialno-psykholohichni aspekty perekhodu pedahohichnoho znannia v innovatsiiu [Socio-Psychological aspects of the Transformation of Pedagogical Knowledge into Innovation]. *Osvitolohichniy diskurs / Educological Discourse*, 2021, 4(35), pp.103–117 [in Ukrainian].
- Astin, A. W. (1999). Student Involvement: A developmental theory for higher education. *Journal of College Student Development*, 1999, 40(5), pp. 518–529 [in English].
- Bavani, S. A. (2015). A Study to Understand Factors Contributing Towards Weak Students' Academic Performances in a Private University in Malaysia. *XIV International Business and Economy Conference*, 2015, pp. 122–124 [in English].
- Burger, A., & Naude, L. (2019). Success in Higher Education: Differences between first- and continuous generation students. *Social Psychology of Education*, 2019, 22(5), 1059–1083 pp. [in English].
<https://doi.org/10.1007/s11218-019-09513-6>
- Duraj-Nowakowa, K. (2017). Innowacje nauczycieli jako liderów organizacji i zarządzania praktyką pedagogiczną. *Innowacyjność w praktyce pedagogicznej*. Tom I. Teoria i praktyka (redakcją U. Szuścik, R. Raszki.: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 25–37, 188 p. [in Polish].
- Hayden, L. J., Jeong, S. Y., & Norton, C. A. (2016). An Analysis of Factors Affecting Mature Age Students' Academic Success in Undergraduate Nursing Programs: A Critical Literature Review. *Int. J. Nurs. Educ. Scholarsh*, 2016, 13(1), 127–138 pp. [in English].
<https://doi.org/10.1515/ijnes-2015-0086>
- Lancia, L., Petrucci, C., Giorgi, F., Dante, A., & Cifone, M. G. (2013). Academic Success or Failure in Nursing Students: Results of a retrospective observation study. *Nurse Education Today*, 23–28 [in English].
<https://doi.org/10.1016/j.nedt.2013.05.001>
- Saud, Wafa. (2021). Success Factors at University from Students' Perspective. *Technium Social Sciences Journal*, 16, 52–61 [in English].
www.techniumscience.com
https://www.researchgate.net/publication/349223588_Success_factors_at_university_from_students'_perspective
<https://doi.org/10.47577/tssj.v16i1.2359>
- Toffler, A. (1970). *Future Shock*. New York: Random House. 505 p. [in English].
- Why I'm Bored in Learning? Exploration of students' academic motivation. (2020). (Eds.) H. G. Hidajat F., Hanurawan T., Chusniyah H., Rahmawati, *International Journal of Instruction*, 2020, Vol. 13(3), pp. 119–136 [in English].
- York, T. T., Gibson, C., & Rankin, S. (2015). Defining and Measuring Academic Success. *Practical Assessment, Research & Evaluation*, 2015, 20(5), pp. 1–20 [in English].

Liudmyla KHORUZHHA,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Head of the Department of Educational Sciences
and Psychological and Pedagogical Sciences,
Faculty of Pedagogical Education,
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University,
18/2 I. Shamo Blvd,
Kyiv, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0003-4405-4847>
l.khoruzha@kubg.edu.ua

INNOVATIVE TEACHING AS THE BASIS FOR STUDENTS' ACADEMIC SUCCESS

Abstract. The article explores the essence of innovation in the professional activities of educators as a tool for improving education quality and the success of its recipients. It emphasizes that innovation in education is systemic and multifaceted, capable of fostering development on individual, institutional, and societal levels. A key indicator of this impact is the academic success of students. The study concludes that the innovativeness of an educator's activities serves not only as a context but also as a resource for the personal and professional growth of students, ensuring their academic success. In this research, academic success is viewed as a holistic, multi-component concept, not limited to high academic performance alone. A graphical representation of the relationship between innovativeness and the groups of factors influencing students' academic success is provided.

Keywords: innovation, innovative teaching practices, students' academic success, innovation identification, factors influencing academic success.

Стаття надійшла до редакції: 06.02.2025.

Прийнято до друку: 27.03.2025.